

Motion till riksdagen 2016/17:3758

av **Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD)**

med anledning av prop. 2016/17:200 Miljöbedömningar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraven på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll endast ska avse sådant som krävs för ett korrekt genomförande av direktiv 2014/52/EU och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringens kategorisering av verksamheter som kan eller inte kan antas ha betydande miljöpåverkan ska vara i enlighet med direktivet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i miljöbalken ange en maximal tidsfrist för att fatta beslut i enlighet med direktivet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den nya lagstiftningen och dess tillämpning bör utvärderas senast efter tre år och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I proposition 2016/17:200 Miljöbedömningar föreslås förändringar av miljöbalken med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt. Förändringarna innebär bl.a. ett nytt kapitel 6 i miljöbalken, samt ändringar i relaterad sektorslagstiftning.

Sverige är och ska vara ett grönt föregångsland. Att åstadkomma ett gott livsklimat för människor, djur och natur är en central politisk uppgift. De klimat- och miljöutmaningar som vårt samhälle står inför vill vi möta med åtgärder som bygger på kunskap, på bästa tillgängliga teknik och på vad som är samhällsekonomiskt effektivt. Allianspartierna vill att Sverige ska ha höga ambitioner på miljöområdet och att krav ska ställas på verksamheter med negativ miljöpåverkan utan att skapa onödigt krångel

för människor och företag. Miljö- och jordbruksutskottet har under våren riktat ett tillkännagivande mot regeringen om att tillståndprocesser ska utformas på ett sådant sätt att de inte i onödan hindrar, försenar eller fördyrar investeringar som moderniserar verksamheter, skapar jobb och tillväxt och i slutändan ofta minskar den samlade miljöpåverkan. Alliansen ser därför att det är viktigt med tydlighet avseende miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och avgränsningar, vilket i vissa aspekter saknas i den proposition som regeringen lagt fram. Syftet att effektivisera och tydliggöra lagstiftningen är gott och implementeringen av ändringarna i direktivet är nödvändig. Men flera av de ändringar som regeringen föreslår går utöver vad direktivet kräver. Dessa förslag riskerar att motverka syftet, och snarare än förenkla och effektivisera finns det risk att regeringens förslag leder till otydlighet och en än mer komplicerad process.

Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Direktivet innehåller nya krav på vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla. I propositionens förslag till lagändring finns dels dessa krav på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll specificerade i lista. Därtill föreslås att regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om vad miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla och hur den ska tas fram. Det är därmed omöjligt att i nuvarande förslag kunna överblicka vad detta skulle kunna innebära. Detta är i sig motsägelsefullt då det i propositionens inledning anförs att propositionen avser att förtydliga vad en miljökonsekvensbeskrivning måste innehålla. Vi anser därför att i den mån regeringen ska meddela ytterligare föreskrifter för vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla så bör dessa föreskrifter överensstämja med de krav som ställs i direktivet. Vi betonar därmed också att eventuella ytterligare föreskrifter inte bör gälla för alla verksamheter och åtgärder generellt, utan att om det finns behov av att i någon del utöka kraven på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll så bör det tydligt kopplas till olika verksamhetstypers särskilda egenskaper eller förutsättningar.

Verksamheter som kan omfattas av krav på specifik miljöbedömning

Processen för miljöbedömningar bör vara ändamålsenlig och effektiv. Vi välkomnar därför att direktivet förtydligar att specifika miljöbedömningar endast ska genomföras för verksamheter och åtgärder som kan antas ha betydande miljöpåverkan. För verksamheter och åtgärder som varken kan eller inte kan antas ha betydande miljöpåverkan ska en undersökning genomföras för att utreda om en sådan miljöbedömning är nödvändig. Dessa verksamheter och åtgärder blir alltså föremål för en inledande fall-till-fall-bedömning.

Enligt propositionen får regeringen meddela vilka verksamheter och åtgärder som kan eller inte kan antas ha betydande miljöpåverkan. Sverige har en fungerande process för miljökonsekvensbeskrivningar, och vi ser inte att det finns behov av att utöka vilka verksamheter som omfattas av krav på miljökonsekvensbeskrivningar jämfört med dagens svenska krav. Vi konstaterar även att regeringen gett Naturvårdsverket i uppdrag att göra en översyn av kategoriseringen av verksamheter utifrån krav på miljökonsekvensbeskrivning. Vidare finns det i ändringsdirektivet konkreta anvisningar

om vilka verksamheter och åtgärder som alltid ska antas ha betydande miljöpåverkan respektive vilka som ska vara föremål för fall-till-fall-bedömning. Regeringen bör därför säkerställa att svenska bestämmelser gällande kategorisering av verksamheter och åtgärder överensstämmer med direktivet i detta avseende, men inte att omfattningen utökas till verksamheter som i dag inte omfattas. Det bör finnas möjlighet till en inledande fall-till-fall-bedömning för den grupp av verksamheter och åtgärder som enligt direktivet inte ska genomgå en obligatorisk miljöbedömning. På så sätt fokuserar lagstiftningen och samhällets resurser på de verksamheter och åtgärder som kan komma att ha väsentlig påverkan på miljön. De verksamheter och åtgärder som inte antas ha betydande miljöpåverkan kan dra nytta av det förenklade förfarandet med en liten miljökonsekvensbeskrivning.

Tid för handläggning av beslutsärende

Förfarandet med en bedömning i flera steg, där först en undersökning genomförs för att avgöra om verksamheten kan antas ha betydande miljöpåverkan, varefter en miljöbedömning eventuellt inleds, syftar till att lägga fokus på de verksamheter och åtgärder där störst miljöpåverkan kan förväntas. Denna flerstegsprocess kan ha fördelar, men samtidigt är det viktigt att säkerställa att detta sker effektivt och att handläggningstider minimeras.

Miljö- och jordbruksutskottet har under våren i ett tillkännagivande uppmanat regeringen att ställa upp tydliga mål för hur lång tid handläggningen bör få ta i normalfallet i olika slags tillståndsärenden. Trots det har regeringen valt att inte ange någon tidsfrist inom vilken ansvarig myndighet ska fatta beslut, fastän det i direktivet anges en tydlig maxgräns om 90 dagar från det att verksamhetsutövaren lämnat all information som krävs, med undantag för vissa komplexa ärenden som kan motivera en längre tidsfrist. Mot bakgrund av ovannämnda tillkännagivande anser vi att motsvarande maxgräns för handläggningstiden bör införas i svensk lagstiftning. Vi vill dock betona att dessa 90 dagar ska ses som en maxgräns; en så effektiv hantering som möjligt bör alltid eftersträvas.

Behov av utvärdering

För Alliansen är det viktigt att kraven på det underlag som krävs för prövning av en viss verksamhet inte ska ställas högre än vad som är motiverat av miljöskäl. Detta lyfts även i miljö- och jordbruksutskottets tillkännagivande, där det även poängteras att verksamheter som vill göra miljöförbättrande åtgärder ska få en mer skyndsam hantering. Alliansen menar att målet att effektivisera lagstiftningen är gott. Dock gör det sätt som regeringen föreslår att direktivet genomförs att det i nuläget är svårt att överblicka hur omfattande konsekvenserna av de föreslagna förändringarna kommer att bli. Som tidigare nämnts innehåller propositionen dessutom många otydligheter, vilket gör att det finns risk att olika förfaringssätt blir gällande i olika delar av landet.

Med anledning av detta föreslår vi att en utvärdering av lagstiftningen och dess tillämpning genomförs senast tre år efter att lagen trätt i kraft. En sådan utvärdering bör exempelvis omfatta, men inte vara begränsad till, utformningen av den lilla miljökonsekvensbeskrivningen, handläggningstider, samrådsförfarandet och skillnader i bedömningar mellan olika delar av landet. Utvärderingen ska syfta till att säkerställa att

målet om en enklare och effektivare process uppnås, att lagstiftningen är ändamålsenlig och att identifiera eventuella förbättringsmöjligheter.

I detta sammanhang vill vi också belysa värdet av att myndigheter verkar stöttande och vägledande för företag och andra verksamhetsutövare, såväl i frågor om miljöbedömningar som i många andra sammanhang. Myndigheter och tjänstemän ska i detta arbete beakta flera perspektiv, inklusive företagsperspektivet. I arbetet med miljöbedömningar finns möjlighet till ömsesidigt kunskapsutbyte mellan myndigheter och verksamhetsutövare som kan främja det fortsatta miljöarbetet.

Kristina Yngwe (C)

Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Lars Tysklind (L)

Lars-Axel Nordell (KD)